

Warszawa, dn. 14.05.2026 r.

Szanowny Pan

Krzysztof Gawkowski
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Cyfryzacji

Ministerstwo Cyfryzacji
ul. Królewska 27, 00-060 Warszawa

Stanowisko

wobec Polityki Rozwoju Sztucznej Inteligencji

w Polsce do 2030 roku

Przedłożony dokument stanowi kompleksowe, zaktualizowane stanowisko Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEIT), Sekcji AI Poland oraz European AI Forum (EAIF) w procesie konsultacji publicznych projektu „Polityki rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku” z kwietnia 2026 roku. Niniejsza analiza jest wynikiem syntezy dotychczasowych postulatów rynkowych, oceny postępów poczynionych przez administrację rządową oraz identyfikacji ważnych luk, których pominięcie może doprowadzić do powtórzenia paraliżu operacyjnego związanego z wdrażaniem Polityki AI i obserwowanego w latach 2020–2023.

Polski ekosystem sztucznej inteligencji znajduje się obecnie w punkcie zwrotnym. Podczas gdy projekt Polityki AI z 2026 roku wprowadza istotne uporządkowanie struktur i wskazuje nowe źródła finansowania, środowisko rynkowe dostrzega pilną potrzebę przejścia od fazy planowania do fazy realizacji. Analiza porównawcza naszego poprzedniego stanowiska oraz nowej uaktualnionej Polityki AI wskazuje, że mimo uwzględnienia części uwag rynkowych w nowym projekcie, wciąż brakuje w nim mechanizmów, które uczyniłyby Polskę podmiotem kształtującym standardy „Kontynentu AI”, a nie tylko ich biorcą.

1. Architektura zarządzania i koordynacji - postulat wdrożenia struktury wykonawczej

Dotychczasowe doświadczenia z wdrażania „Polityki dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce od 2020 roku” stanowią przestrozę przed budowaniem strategii pozbawionych silnego ośrodka koordynacyjnego. Jak wynika z oficjalnych sprawozdań przedłożonych w maju 2024 roku, rząd nie realizował i nie koordynował w praktyce Polityki AI przez blisko trzy lata od jej ogłoszenia.¹ Pierwsze spotkanie Zespołu Zadaniowego odbyło się dopiero w listopadzie 2023 roku, co oznaczało okres całkowitej stagnacji decyzyjnej.¹ Przyczyną tego stanu rzeczy był wbudowany konflikt zarządczy - formalną koordynację przypisano Ministrowi Cyfryzacji, podczas gdy Zespołowi Zadaniowemu przewodniczył Pełnomocnik ds. Govtech, co przy braku spójności politycznej uniemożliwiało efektywne działanie.¹

Nowy projekt Polityki z kwietnia 2026 roku teoretycznie rozwiązuje ten problem, powierzając koordynację Ministrowi Cyfryzacji przy nadzorze Komitetu ds. Cyfryzacji.¹ Jednakże analiza porównawcza wskazuje na brak precyzyjnych zapisów dotyczących zasobów kadrowych dedykowanych wyłącznie temu zadaniu.¹ Środowisko rynkowe podtrzymuje postulat powołania specjalnego zespołu koordynacyjnego składającego się z minimum 15 osób pracujących w pełnym wymiarze czasu (15 FTE) i spędzających czas tylko na koordynacji i wdrożeniu Polityki AI.¹

1. Model operacyjny zespołu koordynacyjnego

Postulowany zespół nie może być komitetem składającym się z przedstawicieli różnych resortów spotykających się okazjonalnie. Musi to być stała struktura administracyjna, wzorowana na brytyjskim Office for Artificial Intelligence, gdzie specjaliści nie mają innych zadań poza wdrażaniem polityki AI.¹ Taki zespół powinien charakteryzować się następującymi cechami:

- **Wyłączność** - pracownicy koncentrują się wyłącznie na koordynacji, monitorowaniu i wspierania wdrożeń AI, co zapobiega rozmyciu odpowiedzialności typowemu dla struktur międzyresortowych.¹
- **Rytm pracy** - obowiązek miesięcznych spotkań z publicznym raportowaniem wyników, co wymusza ciągły postęp i pozwala interesariuszom na bieżącą weryfikację działań rządu.¹
- **Współpraca z interesariuszami** - ciągły kontakt z przedstawicielami sektora prywatnego i reprezentatywnymi organizacjami oraz przedstawicielami nauki (WIB, IDEAS), zapewniający, że polityka nie staje się oderwana od realiów rynkowych.¹

Brak precyzyjnego określenia liczby etatów i budżetu na ten cel w nowym projekcie Polityki AI stwarza ryzyko powtórzenia błędów z przeszłości, gdzie realizacja strategii opierała się na pracy wolontariuszy i grup społecznych bez zapewnienia środków na koordynację.¹

2. Mechanizmy egzekwowania i odpowiedzialności

Kolejną zdiagnozowaną luką jest brak narzędzi egzekwowania przyjętych zobowiązań wobec poszczególnych resortów.¹ W obecnym kształcie dokument jest zbiorem deklaracji, które w przypadku braku realizacji przez dany resort nie niosą za sobą żadnych konsekwencji.¹ Niezbędne jest wprowadzenie mechanizmu sankcji lub publicznej eskalacji w przypadku niewykonania wskaźników SMART przypisanych do konkretnych podmiotów administracji publicznej.¹

	Projekt Polityki (IV 2026)	Postulat KIGEIT/ AI Poland/EAIF	Uzasadnienie luki
Główny koordynator	Minister właściwy ds. informatyzacji ¹	Minister Cyfryzacji z silnym zespołem wspierającym ¹	Sama rola ministra bez zaplecza 15 FTE jest niewystarczająca. ¹
Struktura zespołu	Brak szczegółów kadrowych ¹	Dedykowane 15 etatów przeliczeniowych (FTE) ¹	Modele z UK i Estonii pokazują, że sukces zależy od stałej kadry. ¹
Raportowanie	Roczne sprawozdania dla Komitetu ¹	Miesięczne raporty publiczne + interaktywny dashboard ¹	Roczny cykl jest zbyt wolny dla technologii zmieniającej się z miesiąca na miesiąc. ¹
Egzekwowanie	Brak mechanizmów sankcyjnych ¹	Narzędzia egzekwowania zobowiązań resortowych ¹	Bez odpowiedzialności wykonawczej strategia pozostaje „listem intencyjnym”. ¹

2. Partnerstwo Publiczno-Prywatne - inspiracja modelem AI Sweden

Jednym z najbardziej ważnych elementów postulowanych przez sektor rynkowy, a wciąż niedostatecznie wyeksponowanych w rządowym dokumencie, jest wdrożenie realnej współpracy w modelu Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP) na wzór liderów takich jak Szwecja, Estonia czy Holandia.¹ Polska strategia wskazuje na potrzebę współpracy, ale nie definiuje mechanizmów finansowania inicjatyw oddolnych i zrzeszeń rynkowych. Dodatkowo w wielu miejscach zachodzi do nacjonalizacji IT oraz współprac z niereprezentatywnymi podmiotami.¹

1. Lekcje ze szwedzkiego modelu AI Sweden

Szwecja, dążąc do pozycji w pierwszej dziesiątce narodów AI na świecie, oparła swoją strategię na platformie AI Sweden, która zrzesza ponad 170 partnerów.² Model ten charakteryzuje się:

- **Wspólnym finansowaniem** - partnerzy wnoszą opłaty roczne oraz wkłady in-kind (czas ekspertów, dane, infrastruktura), które są uzupełniane przez państwowe środki z agencji takich jak Vinnova (odpowiednik PFR/BGK w Polsce).⁴ W 2025 roku w AI Sweden zainwestowano 143 mln SEK w gotówce oraz ponad 200 mln SEK w postaci wkładów niefinansowych.⁵
- **Sektorową specjalizacją** - inicjatywy takie jak "Svea" (wspólny asystent cyfrowy dla sektora publicznego) angażują dziesiątki gmin i regionów, które współfinansują rozwój narzędzi open-source.⁵
- **Integracją regionalną** - Szwecja aktywnie finansuje Nordic AI, co pozwala na koordynację działań krajów nordyckich i budowę skali na rynku europejskim.¹

W Polsce brakuje analogicznego wsparcia dla reprezentatywnych organizacji. Postuluje się, aby rząd przeznaczył konkretne środki budżetowe na wsparcie operacyjne tych zrzeszeń, co pozwoliłoby na profesjonalną integrację

regionu Europy Środkowo-Wschodniej (CEE) pod polskim przywództwem. Kluczem jest stawianie na realne PPP i reprezentatywnych przedstawicieli rynku, a nie poszczególne fundacje czy stowarzyszenia.¹

2. PPP jako silnik komercjalizacji badań

Analizy rynkowe wskazują, że Polska nie przegrywa brakiem talentów, lecz słabym połączeniem badań z rynkiem.⁶ Skuteczne wdrożenie AI wymaga od początku połączenia perspektywy badawczej z potrzebami biznesu i myśleniem o pierwszym kliencie.⁶ Model PPP powinien umożliwić:

- **Finansowanie centrów doskonałości AI**, które łączą uczelnie z przedsiębiorstwami w celu rozwiązywania konkretnych problemów przemysłowych (np. w energetyce czy logistyce).⁷
- **Uruchomienie programu z dotacją na rozwiązania z zakresu sztucznej inteligencji w branży prawniczej**, wspierającego tworzenie rozwiązań software'owych automatyzujących zgodność z AI Act, co jest kluczowe dla przetrwania MŚP w nowym otoczeniu regulacyjnym.¹
- **Stworzenie „AI Centers”** (przekształconych z EDIH), które będą punktami dostępu do infrastruktury testowej i wiedzy dla firm nienależących do sektora IT.¹

Zaniechanie finansowania struktur PPP doprowadzi do dalszego rozdrobnienia działań i marnowania potencjału polskich firm AI, które bez wsparcia państwa będą szukać kapitału i partnerstw poza granicami kraju.⁶

3. Nauka i badania - postulat Wirtualnego Instytutu Badawczego (WIB AI)

Nowa Polityka AI z 2026 roku stawia Instytut Badawczy IDEAS w centrum ekosystemu naukowego.¹ Choć jest to krok niezbędny dla zatrzymania wybitnych specjalistów w kraju, sektor rynkowy niezmiennie od 2020 roku wskazuje na konieczność powołania Wirtualnego Instytutu Badawczego (WIB) jako formuły uzupełniającej i bardziej włączającej dla całej polskiej nauki.¹

1. IDEAS vs WIB - uzupełnienie zamiast konkurencji

IDEAS NCBR, obecnie przekształcone w instytut badawczy, koncentruje się na tworzeniu fizycznego ośrodka doskonałości, co wiąże się z koniecznością relokacji kadr.⁸ Formuła Wirtualnego Instytutu Badawczego pozwala natomiast na finansowanie zespołów badawczych pracujących w swoich macierzystych jednostkach w całym kraju.⁹

Dlaczego WIB AI jest niezbędny?

- **Włączenie regionów** - pozwala na budowanie kompetencji AI w ośrodkach takich jak Wrocław, Poznań, Kraków czy Gliwice, bez drenowania ich z talentów na rzecz jednego centralnego instytutu.⁹
- **Potencjał komercjalizacyjny** - WIB w obszarze biotechnologii medycznej mógłby dysponować budżetem 500 mln PLN na projekty o wysokim potencjale zastosowań społeczno-gospodarczych. Taki sam mechanizm powinien zostać uruchomiony dla AI, z naciskiem na algorytmy sektorowe.
- **Międzynarodowa konkurencyjność** - WIB finansuje wyselekcjonowane zespoły pod kierunkiem liderów o uznanym dorobku światowym, co jest kluczowe dla pozycjonowania polskiej nauki w globalnym wyścigu zbrojeń technologicznych.⁹

W dokumencie rządowym brakuje jasnego powiązania między IDEAS a formułą WIB, co rodzi ryzyko centralizacji środków i pominięcia wartościowych inicjatyw oddolnych powstających na polskich uczelniach technicznych.¹

2. Akademska przedsiębiorczość i transfer wiedzy

Nowa Polityka AI musi wprowadzić konkretne wskaźniki dla „Akademskiej przedsiębiorczości AI”.¹ Postuluje się utworzenie funduszu stymulującego powstawanie spin-offów bezpośrednio z projektów WIB AI.⁹ Wzorując się na Francji, która planuje utworzenie do 190 katedr AI, Polska powinna dążyć do utworzenia co najmniej 10 nowych kierunków lub specjalizacji AI na uczelniach do 2027 roku, finansowanych ze środków centralnych.¹

4. Infrastruktura i suwerenność technologiczna - fabryki AI i wyzwania energetyczne

Infrastruktura obliczeniowa jest fundamentem, bez którego żadna polityka AI nie wyjdzie poza sferę teorii. Rządowy projekt z 2026 roku słusznie akcentuje budowę Fabryk AI (Piaś w Poznaniu, Gaia w Krakowie) oraz potencjalny udział w projekcie Gigafabryki AI.¹ Jednakże sektor prywatny dostrzega dwa krytyczne ryzyka: brak transparentności dostępu do mocy obliczeniowej oraz niedoszacowanie barier elektroenergetycznych i brak współpracy z sektorem prywatnym (Fabryki AI koncentrują się na sektorze nauki bez udziału reprezentatywnych organizacji co uważamy za fundamentalny błąd).¹

1. Transparentność i dostęp do zasobów (PLGRID 2.0)

Dotychczasowe wykorzystanie infrastruktury PLGrid było ograniczone głównie do naukowców zajmujących się chemią kwantową czy fizyką, a jej wpływ na gospodarkę pozostał marginalny.¹ Postuluje się wprowadzenie:

- **Systemu voucherów obliczeniowych** dla MŚP i startupów, umożliwiającego darmowy lub nisko-płatny dostęp do GPU w ramach Fabryk AI.¹
- **Rezerwy krajowej GPU dla edukacji i NGO (GPU4EDU)**, stanowiącej minimum 10% mocy obliczeniowej Fabryk AI, zarezerwowanej dla projektów o znaczeniu społecznym i edukacyjnym, aby zapobiec wykluczeniu technologicznemu trzeciego sektora.¹
- **Krajowego katalogu zasobów**, obejmującego nie tylko PLGrid, ale także Rządową Chmurę Obliczeniową i zasoby uczelniane, z publicznie raportowanym poziomem wykorzystania w odstępach kwartalnych.¹

2. Energetyczne wąskie gardło

Rozwoju AI nie da się oddzielić od wydolności systemu elektroenergetycznego. Według szacunków, centra danych dedykowane AI będą potrzebować w ciągu dekady 30 GW mocy, podczas gdy krajowa energetyka pokryje tylko połowę tego zapotrzebowania.¹ Pobór mocy na jedną szafę serwerową wzrasta drastycznie – z tradycyjnych 10 kW do nawet 200 kW w systemach nowszej generacji.¹

Postulaty rynkowe w tym obszarze obejmują:

- **Zmiany w prawie rezerwacji mocy przyłączeniowej** - walka ze spekulacją gruntami i obiektami, dla których uzyskano decyzje o przyłączeniu dużej mocy, ale które nie są realizowane, co blokuje rozwój rzeczywistych inwestycji DC.¹
- **Cyfryzację energetyki (AI for Energy)** - wykorzystanie systemów AI do proaktywnego zarządzania siecią i bilansowania odnawialnych źródeł energii (OZE).¹
- **Cloud and AI Development Act** – wstępnie zalecamy wdrożenie nadchodzącego rozporządzenia unijnego, które w zakresie AI ma przyspieszyć budowanie mocy i data center. Wskazujemy też na konieczność przeanalizowania np. strategii niemieckiej dla data center⁹.
- **Preferencje dla zielonej infrastruktury** - PUE (Power Usage Effectiveness) nowych centrów danych powinno być niższe niż 1,1, a inwestycje w Fabryki AI muszą być skorelowane z budową magazynów energii.¹

Brak tych zapisów w nowym projekcie Polityki AI czyni z niej strategię wrażliwą na braki zasilania, co w najczarniejszym scenariuszu może zmusić inwestorów do wybierania lokalizacji w krajach o niższych kosztach energii i lepszej infrastrukturze.¹

5. Polski ekosystem modeli językowych - federacja MoA zamiast silosów

Rządowa strategia promuje rozwój modelu PLLuM dla administracji i dostrzega rolę modelu Bielik jako elementu open-source.¹ Jednakże sektor rynkowy ostrzega przed tworzeniem rozłącznych „bytów technologicznych” i postuluje wdrożenie architektury **Mixture of Agents (MoA)**.¹ Uczulamy też by nie nacjonalizować sektora IT, bo to nie jest droga do skalowalnych spółek i polskich wdrożeń w konkurencyjnej cenie.

1. Architektura federacyjna Mixture of Agents

Zamiast finansować dwa oddzielne, konkurujące o zasoby projekty, Polska powinna dążyć do stworzenia federacyjnej platformy integrującej różne modele.¹ Architektura MoA pozwala na inteligentne kierowanie zapytań do wyspecjalizowanych agentów:

- **PLLuM** odpowiadałby za zadania wymagające wysokiej niezawodności prawnej i zgodności z polskimi przepisami administracyjnymi.¹
- **Bielik** byłby wykorzystywany do zadań kreatywnych, edukacyjnych i przetwarzania kontekstu kulturowego.¹
- **Modele sektorowe** (np. medyczne, techniczne) byłyby aktywowane tylko wtedy, gdy meta-model (intent recognizer) zidentyfikuje taką potrzebę.¹

Taki system nie tylko oszczędza moce obliczeniowe, ale przede wszystkim buduje suwerenność technologiczną opartą na interoperacyjności, a nie na izolacji.¹

2. Finansowanie i wsparcie społeczności Bielik.ai

Model Bielik, tworzony przez fundację i społeczność liczącą ponad 4000 osób, jest dowodem na to, że polski sektor open-source potrafi budować rozwiązania konkurencyjne globalnie.¹ Środowisko rynkowe postuluje zagwarantowania w Polityce AI:

- **Stálych grantów operacyjnych** dla społeczności AI połączonej z Bielik.ai w wysokości minimum 10 mln PLN rocznie.¹
- **Dostępu do 15% mocy obliczeniowej** Fabryk AI specjalnie dla rozwoju modalności i wersji open-source polskich modeli.¹

Planowane w projekcie rządowym wydatki na modele językowe (20-30 mln PLN rocznie) są oceniane jako drastycznie niskie w porównaniu do kosztów trenowania modeli granicznych (Frontier AI), co może skazać polskie modele na rolę drugorzędnych „nakładek” na technologie zagraniczne.¹

6. Wsparcie MŚP i rozwoju sektora prywatnego - od cyfryzacji do innowacji

Cele wdrożenia i popularyzacji AI przez polskie MŚP zawarte w dokumencie rządowym (34% do 2030 roku) jest uznane przez nas za zbyt zachowawcze.¹ Sektor rynkowy postuluje podniesienie tego wskaźnika do min. 50%, co odpowiada ambicjom liderów europejskich i jest konieczne do zniwelowania luki produktywności.¹

1. Program „AI Voucher” dla MŚP

Największą barierą dla małych firm jest koszt i ryzyko pierwszego wdrożenia. Proponuje się uruchomienie programu AI Voucher o dwóch komponentach dystrybuowanych tylko przez europejskie lub polskie firmy z wyłączeniem hyperscalers i pozaeuropejskich gigantów technologii:

1. **Voucher wdrożeniowy (do 50 tys. EUR)** - dofinansowanie na zakup usług od europejskich (w tym polskich) dostawców AI w celu stworzenia prototypu.¹
2. **Voucher obliczeniowy** - kredyty na moc obliczeniową w polskich Fabrykach AI dla firm posiadających własne zespoły deweloperskie.¹

2. Trzystopniowy system gotowości AI

Wsparcie nie powinno trafiać do firm nieprzygotowanych w zakresie ułożenia procesów. Postuluje się sekwencjonowanie celów:

- **Poziom 1 – podstawowa cyfryzacja** - zapewnienie fundamentów danych (ERP, CRM, cyfrowe repozytoria).¹
- **Poziom 2 – Gotowość AI** - audyty polityki zarządzania danymi (data governance) i udział w szkoleniach z zakresu etyki i bezpieczeństwa.¹
- **Poziom 3 – Wdrożenia i efekty** - pomiar realnego wpływu AI na wzrost produktywności (cel: >10%)

i redukcję kosztów.¹

Projekt rządowy opisuje te mechanizmy w sposób „płaski”, co grozi marnotrawieniem środków na wdrożenia w organizacjach, które nie posiadają elementarnej higieny danych.¹

3. Redukcja kosztów zgodności z AI Act

Dla MŚP koszty regulacyjne mogą być zabójcze dla innowacji. Proponuje się:

- **AI Compliance Toolkit:** Centralne narzędzie online do wstępnej samooceny ryzyka systemu AI według klasyfikacji AI Act.¹
- **Compliance-as-a-Service** - pilotaż modeli współdzielonych, gdzie grupy MŚP (np. w ramach klastrów) mogą wspólnie korzystać z doradztwa prawnego i narzędzi technicznych.¹

Miernik gotowości MŚP	Propozycja rynkowa (KIGEIT/AI Poland)	Uzasadnienie strategiczne
System ERP/CRM	Minimum 60% MŚP do 2030 ¹	Bez fundamentu IT nie ma danych dla AI.
Data Governance	Udokumentowana polityka w 30% firm ¹	Warunek bezpiecznego szkolenia modeli.
Udział w piaskownicach	Min. 100 firm rocznie ¹	Walidacja rozwiązań przed wejściem na rynek.
Adopcja AI	50% przedsiębiorstw ¹	Konieczność dogonienia średniej unijnej.

7. Sprawne państwo - hiperautomatyzacja i samorzady

Rządowa wizja „Sprawnego państwa” opiera się na zaawansowanych chatbotach w mObywatelu i asystentach urzędniczych.¹ Choć są to cele słuszne, dokument pomija trudną sytuację mniejszych Jednostek Samorządu Terytorialnego (JST), które borykają się z brakiem danych cyfrowych i chaosem systemowym.¹

1. RPA jako katalizator dla JST

Środowisko rynkowe postuluje włączenie do Polityki AI rozwiązań z zakresu **hiperautomatyzacji i robotyzacji procesów (RPA)**.¹ Doświadczenia samorządów (np. Świdnica) pokazują, że RPA jest idealnym etapem przejściowym, który pozwala na:

- Uporządkowanie i ustandaryzowanie procesów administracyjnych.¹
- Uzyskanie wysokiej jakości danych cyfrowych bez konieczności kosztownej wymiany systemów legacy.¹
- Szybkie oszczędności budżetowe (brak rąk do pracy w małych gminach).¹

AI HUB Poland powinien stać się repozytorium nie tylko modeli AI, ale przede wszystkim gotowych frameworków RPA do wdrożenia „z półki” przez JST.¹

2. Sektor publiczny jako tzw *anchor client*

Aby polskie firmy AI mogły się skalować, państwo musi stać się ich pierwszym, wymagającym klientem. Postuluje się wprowadzenie wskaźnika: do 2030 r. minimum 30% nowych wdrożeń cyfrowych w administracji musi wykorzystywać komponenty AI, z czego 50% środków powinno trafiać do dostawców z UE i Polski.¹ Obecny projekt Polityki zakłada powszechność narzędzi AI (80% podmiotów), ale nie chroni polskiego rynku przed dominacją pozaeuropejskich hyperscalerów.¹

8. Bezpieczeństwo i tarcza AI dla państwa

W obecnym kształcie dokument rządowy niedostatecznie dotyka kwestii zapewnienia bezpieczeństwa z użyciem AI w kontekście zagrożeń hybrydowych.¹ Postuluje się dodanie sekcji „AI jako narzędzie cyberbezpieczeństwa państwa”.¹

1. Proaktywne wykrywanie zagrożeń

Polska powinna budować krajowy system analizy anomalii w ruchu sieciowym infrastruktury krytycznej, wykorzystujący uczenie maszynowe do identyfikacji ataków typu zero-day.¹ Niezbędne jest powołanie „Obserwatorium Zagrożeń AI”, które monitorowałoby:

- Kampanie dezinformacyjne i deepfake skierowane przeciwko polskiej administracji.¹
- Ryzyka związane z wykorzystaniem AI przez wrogie podmioty państwowe.¹
- Ataki adversarial na modele wykorzystywane w sektorze publicznym.¹

2. Zarządzanie cyklem życia modeli (MLOps)

Wdrożenia w sektorach krytycznych muszą spełniać standardy wyjaśnialności (Explainable AI) i odporności na dryft danych.¹ Postuluje się, aby każda instytucja publiczna wdrażająca AI musiała prowadzić dokumentację wyjaśniającą logikę decyzji oraz poddawać systemy regularnym audytom technicznym przeprowadzanym przez niezależne podmioty.¹

9. Proponowane KPI - mierzenie realnego postępu

Największą słabością strategii z 2020 r. był brak mierzalności. Nowa Polityka AI zawiera tabele wskaźników, ale sektor rynkowy proponuje ich rozszerzenie o mechanizm „Scorecard”.¹

1. Wskaźniki produktu i rezultatu

Obszar	Wskaźnik (KPI)	Cel 2030 (Rządowy)	Postulat Rynkowy	Uzasadnienie
Edukacja	% dorosłych z wiedzą o AI	Brak precyzji ¹	40% Polaków ¹	Wzór Finlandii (1% przeszkolonych).
Gospodarka	Udział AI w PKB	1% (firmy tworzące) ¹	5% (wartość dodana)	AI musi być silnikiem całej gospodarki.
Nauka	Liczba doktoratów AI	100 rocznie ¹	300 rocznie ¹	Dogonienie Francji i Niemiec.
Infrastruktura	Wydajność HPC	40 EFLOPS ¹	60 EFLOPS ¹	Konieczność skali dla Frontier AI.
Administracja	Automatyzacja spraw	Brak ¹	80% spraw obsług. z AI	Realne odciążenie urzędników.
Administracja	Powołanie Komisji	Brak	UKE	Centralizacja nadzoru

2. Publiczny Dashboard AI

Postuluje się uruchomienie interaktywnego pulpitu zarządczego, dostępnego na ai.gov.pl, który w czasie rzeczywistym (lub kwartalnym) pokazywałby postęp realizacji strategii.¹ Taki mechanizm, stosowany w Singapurze i Australii, buduje zdrową presję na administrację i pozwala innowatorom na planowanie swoich działań w oparciu o rzetelne dane.¹

10. Finansowanie i budżet - konkretne zobowiązania

Projekt rządowy wymienia szereg programów finansowych (FENG, KPO, PFR Deep Tech), ale wciąż brakuje w nim skonsolidowanego „budżetu na AI”.¹ Sektor rynkowy postuluje:

- **Gwarancji budżetowych na PPP** - wydzielenie stałej linii finansowania dla reprezentatywnych organizacji i integracji regionu CEE.¹
- **Dedykowanego Funduszu Eksperymentów „AI Moonshots”** - finansowanie 10–15 wysokiego ryzyka projektów rocznie, które mają potencjał radykalnego wpływu (np. AI dla języków regionalnych, AI w sądownictwie), a które nie mieszczą się w klasycznych schematach NCBR.¹
- **Wsparcia dla samorządów** - uruchomienie programu „Cyfrowa wyprawka dla JST”, finansującego mapowanie procesów i wdrożenia RPA/AI na poziomie lokalnym.¹

11. Niezależność nadzoru i bezpieczeństwo - postulat przekazania kompetencji AI Act do UKE

Aktualny projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji będący po pierwszym czytaniu¹⁰ w Sejmie RP przewiduje powołanie **Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji** jako krajowego organu

nadzoru rynku w rozumieniu AI Act. Według projektu, Komisja ma działać jako pojedynczy punkt kontaktowy i posiadać szerokie kompetencje kontrolne oraz sankcyjne.

1. Ryzyko konfliktu interesów i paraliżu regulacyjnego

Zasadnicze zastrzeżenia sektora budzi fakt, że obsługa administracyjna i biurowa Komisji ma być zapewniona przez urząd obsługujący ministra właściwego ds. informatyzacji (Ministerstwo Cyfryzacji). Stwarza to ewidentny konflikt interesów bo ten sam resort, który ma być głównym promotorem, fundatorem i beneficjentem wdrożeń AI (poprzez projekty takie jak PLLuM czy mObywatel), ma jednocześnie sprawować nadzór regulacyjny i nakładać kary na uczestników tego samego rynku.

Polski sektor AI stoi na stanowisku, że dla zapewnienia rzeczywistej niezależności nadzoru, kompetencje te powinny zostać powierzone **Urzędowi Komunikacji Elektronicznej (UKE)**. UKE posiada wieloletnie doświadczenie jako niezależny regulator rynku technologicznego, dysponuje kadrą ekspercką i strukturami gotowymi do obsługi skomplikowanych procesów techniczno-prawnych.

2. Konsolidacja kompetencji cyfrowych (AI Act, DSA, Data Act)

Przekazanie nadzoru nad AI Act do UKE jest spójne z potrzebą budowy silnego, scentralizowanego regulatora cyfrowego, zdolnego do koordynacji działań wynikających z całego pakietu nowych regulacji unijnych, w tym:

- **Aktu o usługach cyfrowych (DSA)** - gdzie UKE naturalnie powinno pełnić rolę koordynatora usług cyfrowych.
- **Aktu o danych (Data Act)** - wymagającego technicznego nadzoru nad interoperacyjnością i dostępem do zasobów.

Pozostawienie nadzoru w strukturach Ministerstwa Cyfryzacji, nawet w formie „niezależnej” Komisji, skazuje ten organ na podatność na bieżące priorytety polityczne i budżetowe rządu, co w długim terminie obniży zaufanie innowatorów do polskiego rynku AI.

12. Wnioski końcowe - ostatnia szansa na działania

Analiza „Polityki rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce do 2030 roku” z kwietnia 2026 r. pokazuje, że polski rząd zaczął dostrzegać skalę wyzwania, jednak wciąż przejawia tendencję do nadmiernej centralizacji i unikania twardych zobowiązań wobec sektora prywatnego.¹ Aby Polska nie stała się jedynie rynkiem zbytu dla technologii z USA i Chin, nowa strategia musi zostać uzupełniona o:

1. **Dedykowany zespół 15 FTE**, pracujący wyłącznie nad koordynacją polityki AI.¹
2. **Realny model PPP**, wspierający finansowo reprezentatywne organizacje, wzorem szwedzkiego AI Sweden.¹
3. **Wirtualny Instytut Badawczy AI**, pozwalający na decentralizację badań i wspieranie najlepszych zespołów w całym kraju.
4. **Ścieżkę hiperautomatyzacji (RPA) dla JST**, jako niezbędny fundament pod przyszłe wdrożenia AI w samorządach.¹
5. **Ambitne wskaźniki KPI (50% adopcji w MŚP)** oraz interaktywny system monitorowania postępów.¹
6. **Zrealizowanie suwerenności cyfrowej poprzez wdrożenie Cloud and AI Development Act wspierając rozwój sektora data center**
7. **Przekazanie nadzoru rynkowego (AI Act) do UKE**, jako niezależnego organu, celem uniknięcia konfliktu interesów w Ministerstwie Cyfryzacji i przygotowania kraju do wdrożenia DSA i Data Act.

Sztuczna inteligencja to nie kolejna fala cyfryzacji, lecz redefinicja globalnego układu sił.¹ Polska posiada unikalny zasób w postaci talentów i rozwijającej się infrastruktury, ale bez sprawnego zarządzania i rzeczywistego partnerstwa z biznesem, zasoby te pozostaną niewykorzystane. Przedłożone postulaty są głosem sektora rynkowego, który jest gotów wziąć współodpowiedzialność za transformację Rzeczypospolitej, o ile państwo stworzy ku temu odpowiednie ramy finansowe i organizacyjne.

Z wyrazami szacunku

Stefan Kamiński, Prezes Zarządu

KIGEIT

Piotr Mieczkowski, Prezes Zarządu

AI Poland

Daniel Abbou, Prezydent

European AI Forum AISBL

Cytowane prace

1. Stanowisko do polityki AI do 2030, KIGEIT, AI Poland, European AI Forum z 2025 r.
https://kigeit.org.pl/ftp/mk/sajpl/2025_07_01_Stanowisko_do_polityki_ai_do%202030_out.pdf
2. Sweden's AI Strategy | Government.se, dostęp: maja 10, 2026,
<https://www.government.se/contentassets/4e6b2d34f81048d688c35c831065395f/swedens-ai-strategy.pdf>
3. The AI Sweden partnership and network, dostęp: maja 10, 2026, <https://www.ai.se/en/partnership>
4. Partnership model - AI Sweden, dostęp: maja 10, 2026, <https://www.ai.se/en/partnership/partnership-model>
5. Impact report 2025 | AI Sweden, dostęp: maja 10, 2026, <https://www.ai.se/en/about-us/impact-report-2025>
6. Aktualności - Instytut Badawczy IDEAS, dostęp: maja 10, 2026, <https://www.ideas.edu.pl/en/aktualnosci/>
7. Sweden's AI Strategy: Follow the Money, But Also the Coordination - hyperight.com, dostęp: maja 10, 2026, <https://hyperight.com/swedens-ai-strategy-follow-the-money-but-also-the-coordination/>
8. Rząd zmienia zdanie, prof. Sankowski przekształca IDEAS NCBR - HomoDigital, dostęp: maja 10, 2026, <https://homodigital.pl/rzad-zmienia-zdanie-prof-sankowski-przekształca-ideas-ncbr/>
9. O niemieckiej strategii data center, dostęp: maja 10, 2026, <https://tmt.expert/niemcy-podwoja-moc-data-center-do-2030-roku-oraz-czterokrotnie-zwieksza-moce-ai-rzad-oglosil-ambitna-strategie-2656/>
10. Rządowy projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji, druk 2443
<https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/druk.xsp?documentId=E07DAD85D1A530FFC1258DDB003C02D1>